

Nota van toelichting

Doelstelling

Met het onderhavige besluit (artikel I) wordt het Besluit bewapening en uitrusting politie ten aanzien van een tweetal onderwerpen gewijzigd, te weten:

- de bewapening van vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak (wijziging van artikel 1, onderdeel a, en vervallen van artikel 7);
- de definitie van pepperspray (wijziging van artikel 1, onderdeel g).

Tevens wordt in artikel 2a van het Besluit rangen politie de onjuiste verwijzing naar artikel 2, onderdeel a, van de Politiewet 2012 hersteld (zie artikel II van het besluit).

Bewapening vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak

Met de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 bestaat de mogelijkheid om de vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak met dezelfde executieve politietaken te belasten als de "gewone" ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, mits is voldaan aan dezelfde opleidingseisen. Het oorspronkelijke, op de Politiewet 1993 gebaseerde Besluit taken vrijwillige ambtenaren van politie is met ingang van de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 op 1 januari 2013 komen te vervallen. Dit bracht mee dat het artikel 4, tweede lid, van de voormalige op die wet gebaseerde Bewapeningsregeling politie, waarin de bewapening met het pistool was gekoppeld aan de rang van de vrijwillige ambtenaar van politie en daarmee aan de taken, bedoeld in het Besluit taken vrijwillige ambtenaren van politie, in het Besluit bewapening en uitrusting politie niet terugkwam. In het Besluit bewapening en uitrusting politie, zoals dat met ingang van 1 januari 2013 gold, is voor voornoemde vrijwillige ambtenaar aangesloten bij de systematiek die gold voor het administratief technische politiepersoneel dat op grond van artikel 7, zevende lid, van de Politiewet 2012 de bevoegdheid heeft geweld te gebruiken (zie artikel 6 van het Besluit bewapening en uitrusting politie). Dit hield in dat de bewapening van de vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak met een van een rang hoger dan die van surveillant van politie niet langer standaard het pistool omvatte, maar dat voor de bewapening met een pistool de toestemming van de minister, na een verzoek van de korpschef daartoe, nodig was.

Het loslaten van de koppeling tussen de rang en de bewapening heeft tot onduidelijkheid bij de executieve vrijwillige ambtenaren van politie geleid. Door de Landelijke Organisatie van Politie Vrijwilligers is verzocht om het vorenstaande aan te passen. Met de wijziging van artikel 1, onderdeel a, en het vervallen van artikel 7 wordt bewerkstelligd dat de bewapening van de vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak met een rang hoger dan die van surveillant van politie wordt gelijkgetrokken met die van de (beroeps)ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak met een rang hoger dan die van surveillant van politie. Voor de duidelijkheid wordt erop gewezen dat deze wijziging geen afbreuk doet aan de vereiste instemming van de korpschef voor het mogen uitoefenen van de werkzaamheden die verband houden met de volledige politietaak voor zover de vrijwillige ambtenaar van politie beschikt over de daarvoor vereiste opleiding en ervaring (zie artikel 2a, onderdeel c, van het Besluit rangen politie).

Deze wijziging sluit aan bij de afspraken die gemaakt zijn in de Arbeidsvoorwaardenovereenkomst sector Politie 2015-2017 om het vrijwilligersbeleid te moderniseren en landelijk te stroomlijnen. Uitgangspunt hierbij is om de rechtspositie van de vrijwillige ambtenaar van politie zoveel mogelijk gelijk te trekken met die van

bezoldigde politieambtenaren. Dat geldt eveneens voor de toekenning van bewapening en uitrusting zoals ook aangegeven in mijn antwoord op de Kamervragen van het lid Segers (Christenunie) van 18 juni 2014, over de werving, de rechtspositie en de bevoegdheden van politievrijwilligers (kenmerk 2014Z09703).

Pepperspray

In het in 2012 verschenen rapport van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum "Politiële bewapening in perspectief"¹ worden vier redenen genoemd die de effectieve bruikbaarheid van – de oorspronkelijke – pepperspray in de huidige politiepraktijk verkleinen:

1. Ongevoelig of minder gevoelig voor pepperspray: niet alle verdachten worden direct uitgeschakeld door het toedienen van pepperspray.
2. Verhoogde agressie: als de verdachte niet door pepperspray wordt uitgeschakeld dan kan het gebruik een tegengesteld effect hebben, dat wil zeggen dat de aanhouding moeilijker wordt.
3. Niet altijd raak: als er van een te grote afstand of bij slechte weersomstandigheden (wind, regen) pepperspray wordt gespoten, dan is de kans op een treffer minder groot.
4. Besmetting: er is een kans dat politiemensen zelf pepperspray inademen of dat ze een collega of onschuldige omstanders raken.

Genoemde omstandigheden vormen voor ambtenaren van politie soms een drempel om pepperspray in de praktijk te gebruiken.

Om de demobiliserende werking van pepperspray te verbeteren is, naast de verhoging van de concentratie van de werkzame stof, de zogenaamde capsaiëcinoïden, in de pepperspray van 0,18% naar 0,3%, besloten dat de samenstelling werkzame stof uit Oleoresin Capsicum (OC) of Pelargonylvanillylamide (PAVA) (synthetische peper) mag bestaan. Door deze aanpassingen wordt aangesloten bij de bij de gebruikelijke criteria die andere (Europese) politiekorpsen stellen aan pepperspray waardoor er naar verwachting meer fabrikanten zullen meedoen aan deze aanbesteding.

Uit een in opdracht van de politie door TNO uitgevoerd onderzoek blijkt dat het in de lijn der verwachting ligt dat met de voorgestelde verhoging van de werkzame stof de effectiviteit van de pepperspray zal toenemen. Verder blijkt uit dit rapport dat er geen reden is om aan te nemen dat een vulling tot 0,3% OC (natuurlijke peper) of PAVA (chemische peper) een toename van het risico met zich brengt.

Bij brief van 4 juni 2014 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2013/14, 29 628, nr. 454) is de Tweede Kamer over deze aanpassingen geïnformeerd.

Vermindering administratieve lasten en financiële gevolgen

De wijziging van de bewapening van vrijwillige ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak leidt tot een lichte vermindering van de administratieve lasten. Een afzonderlijke instemming van de minister, na verzoek daartoe door de korpschef, voor de bewapening met de lange wapenstok en het pistool komt te vervallen.

De wijziging van de definitie van pepperspray heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten en heeft geen negatieve gevolgen voor de financiën van de politie.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

¹ Kamerstukken II 2012/13, 29 628, nr. 330.